POKROK
PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Crete pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesotu a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakotu.

Předplatné:

Pro Spojené Státy $1.50. Pro Kanadu $2.00. Do Evropy $2.50 ročně.

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek (Money Orders), expressních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva ochotně uveřejníme. Musí býti slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškoditi a podepsány plným jménem, ať již má býti v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

45

Po Havlíčkově slavnosti již máme . . . Co si tedy nyní zase vymyslíme?

•

A dozvuky k slavnostem že nebudou? I budou. Postarají se o ně — jednotlivci.

•

Veliká česko-americká národní slavnost a kde zůstal všechen ten česko-americký národ?

•

Při Havlíčkových slavnostech nezůstal jediný česko-americký spolek — nezastoupen. Bylť si každý vědom svého národního poslání.

•

O Havlíčkově slavnosti prodáno bylo nejvíce Havlíčkových odznaků, závěsků, zrcádek, praporců a jiných tretek, ale nejméně Havlíčkových — spisů.

•

Vzdálenější venkov, jenž se nemohl súčastniti slavností v Chicagu, na Havlíčka v den národního svátku přece pamatoval; domácí slavností obžinek a tanečními zábavami.

•

Železniční společnosti, jež vypravují vlaky na východ, byly u příležitosti Havlíčkových slavností žádostmi o vypravení zvláštních vlaků přímo zaplaveny a proto nevypravily ani jediný.

•

Národní cítění, sebevědomí a nadšení dosud v nás nevymřelo. — Havlíčkovy slavnosti znovu to dokázaly. Každá větší osada česká vypravila k nim slušnou hromadnou výpravu. Na zdar! O dalším trvání češství v Americe již tedy nemusí se pochybovati. To je již zaručeno a proto otázky "To be or not to be" jsou bezúčelnými.

•

Po celé dva týdny při nejmenším budou se plniti sloupce česko-amerických listů nadšenými referáty o skvělém průběhu Havlíčkových slavností v Chicagu a o velké národní manifestaci všeho česko-amerického lidu, by si bratří naši a sestry naše ve staré vlasti nadále dělali falešný pojem o životě, jaký tu ve skutečnosti nežijeme ani dosti málo.

•

Již před měsícem a dříve četli jsme různé zprávy, ve kterých projeveny byly náhledy, že by bylo staré vlasti jen povinností — vyslati sem k Havlíčkovým slavnostem některého z vynikajících předáků jako delegáta českého lidu. Požadavek ten kladl česko-americký lid na starou vlast. Sám však v místech daleko bližších a namnoze i v daleko příznivějších poměrech na vlastní půdě české Ameriky do Chicaga nejel a po vlastenecku ve dnech národních slavností zůstal doma.

•

Havlíček připravil nás opět o jednu illusi. Až do slavnosti samí jsme pevně věřili v národní a vlastenecké cítění amerických Čechů a na základě cítění toho i v možnost dalšího udržení se češství v Americe. Právě minulými slavnostmi jsme však seznali, že to cítění společným nadšením v lidu našem neexistuje. Odhalením pomníku Havlíčkova nepočítalo se přece na slavnost lokální váhy a lokálního významu. Té se měl súčastniti všechen česko-americký lid v počtu možně největším a výpravami hromadnými zvláště z osad venkovských a měst mimochicažských. Súčastnil se? Tu a tam několika jednotlivci. Kde však zůstal celek? Kde zůstaly massy lidu našeho?

•

V zájmu důstojného vyznění okamžiků z minulých dnů by bylo, kdyby se všichni, kdož s Havlíčkem obchodovali, dohodli a vyrovnali v dobrotě. Každý přece nemůže vyděati stejně a závist i při takové příležitosti hnáti až do krajností, bylo by nemístným a nedůstojným. Smírné narovnání bylo by proto dle našeho přesvědčení nejrozumnějším, poněvadž vše ostatní bylo by pro nás ostudou, která by nejvíce musela mrzeti samotného Havlíčka, jenž přece stojí za víc než jenom za pouhé — kramaření.

•

Všem českým voličům ještě jednou připomínáme důležitost a význam primárních voleb. Nechť si nikdo nemyslí, že k předvolbám nemusí jíti a že má dosti času hlas svůj odevzdati teprve při volbách vlastních. O předvolbách rozhoduje se o tom, komu dáti na té které straně nominaci do jednotlivého úřadu. Nezapomeňme proto, že všechny odevzdané hlasy počítají a že veliká škoda každého jednoho hlasu, jenž vůbec nebyl odevzdán. Primární volby vedou se mezi stranami t. j. republikáni mohou odevzdati hlasy jedině republikánům, demokrati demokratům, socialisté socialistům atd. Jak se kdo kterou stranou dal zanésti při registracai, tak musí i voliti. Všechny jinak odevzdané hlasy budou neplatny. Všem českým voličům klademe na srdce, by všude, ať již se jedná o kandidáty do úřadů státních anebo okresních, hleděli všemožnou pomoc a podporu poskytnouti krajanům, kteří se o nominaci do toho kterého úřadu ucházejí. — Zvláště ve případech, kdy na stejné straně za stejným úřadem běží vedle kandidátů jinonárodních, na kterých záležeti nám nemusí. Jestliže pak se na stejné straně o stejný úřad uchází krajanů několik, nechť voličové naši vyberou si z těchto dle svého přesvědčení kandidáta nejschopnějšího a na toho nechť soustředí všechny hlasy svoje. Vítězství českých kandidátů bude vítězstvím celé české Nebrasky. My pak bychom si ze srdce přáli, by nominaci získalo možně nejvíce českých čekanců a by tito byli taky do úřadů, o něž se ucházejí, na podzim zvoleni. — Sami to nedokáží. Naší povinností však jest, abychom jim byli při tom ze všech svých sil nápomocni. To pak učiníme, jestliže se do jednoho dostavíme dne 15. srpna, t. j. od příštího úterka za týden k předvolbám a dáme jim svoje hlasy.

•

Známe několik jednotlivců, kteří na otázku naši, pojedou-li též na Havlíčkovy slavnosti do Chicaga, odpovídali různými poznámkami, ve kterých nebylo ani stopy po nějakém zájmu, účastenství anebo dokonce nadšení. Havlíček prý nemá pro americké Čechy významu. Podivili jsme se tomu, jakkoli již ani to nás nepřekvapilo. Havlíček je tedy pro nás bez významu. Nemáme, proč bychom se tu oň zajímali. Zajímáme se tudíž patrně o něco jiného. Snad o Washingtona, Lincolna a jiné velikány nové vlasti. Nikoli. O co tedy? Sami bychom rádi věděli. Čechy býti přestáváme a Amerikány nejsme, poněvadž se americkému duchu a cítění nepřizpůsobujeme. Kde tedy ztratili jsme to svoje české cítění, které jsme si přivezli sem z vlasti staré? Samo z nás přece vyvětrati nemohlo a někam se podělo. — Kam jenom? Kam? Do honby za dollarem, mimo kterou neznáme pranic. Ta je nám vším a vedle té není na světě ničeho, co by pro nás něčím lepším, krásnějším a ušlechtilejším existovalo. Bolestné, ale pravdivé. Doklad proto znovu nám daly chicažské slavnosti, které se konaly v rámci čistě lokálním, jakkoli významem svým měly býti obrovskou národní manifestací všeho česko-amerického lidu, jemuž měly býti nejvhodnější příležitostí to české cítění, národní nadšení a vlastenecké účastenství jednou taky projeviti a staré vlasti dokázati, že jsme větví národa, která se dosud zelená, která ještě nevyschla a se kterou na dlouhou dobu možno ještě počítati. A zatím? Živě si vzpomínáme na rok 1885, kdy taky Havlíčkův pomník odhalen byl v Kutné Hoře v sadech před Vlašským, tou dobou ještě neupraveným, dvorem. Dva dny před slavností počaly do Kutné Hory dojížděti zvláštní vlaky s velkými hromadnými výpravami. Po celé dva dny vlaky ty přijížděly a dovážely z celých Čech a Moravy obětavý a vlastenecky cítící lid k veliké národní manifestaci, jíž vzdáván byl hold památce největšího syna českého národa. V den slavnosti vlastní bylo město Kutná Hora lidem v pravém slova smyslu přeplněno. V době té čítalo něco přes 10.000 obyvatel a počet návštěvníků Kutné Hory v den odhalení Havlíčkova pomníku byl na 50,000. A na všech stranách bylo plno vzruchu a nadšení, které každému zračilo se na tváři, v očích a proudem plynulo z každého jednotlivého slova. A slavnost zdejší? Mimo Chicago nejevilo se v žádném městě, ve kterém Češi tvoří kolonii, žádné nadšení a žádné radostné vzrušení. Den národního svátku amerických Čechů minul v některých místech dokonce i bez vědomí, že se v Chicagu něco děje, jakkoli venkovské listy Havlíčkovým slavnostem věnovaly jistě pozornost možně největší. Ale zájem, veliký zájem celých mass nevzbudily. Nemohly, poněvadž ten zájem dávno již v lidu našem vyhynul. A kde není zájmu, tam není ani nadšení a účastenství. Vždyť jsme to slyšeli sami: "Eh, prosím vás, jaký pak zájem o Havlíčka v české Americe? Ve staré vlasti ještě, ale tady? Hloupostí." — Smutné . . . Čechy býti přestáváme, Amerikány nejsme a nikdy taky jimi nebudeme a tak se před zrakem naším rozevírá podivná perspektiva do dnů budoucích, abychom se sebe samých často a často otázali: "K jakým vlastně to koncům spějeme a dospějeme?"

TRUBCI.

Maurice Maeterlinck.

V jednom z minulých čísel jsme uveřejnili část z krásné knihy Maurie Maeterlincka (čti Mátrlinka) "Život včel" a sice pojednání o včelách. Dnes, kdy slunce zalévá již přírodu, můžeme na květech pozorovat mužské obyvately úlu, trubce, kteří dosud bezstarostně užívají života, netušíce, že se jim chystá osud Hugenottů neb sicilských Francouzů. Trubci jsou chováni v úlu vlastně jen proto, aby z velikého houfu jeden, nejstatečnější z nich, prožil s královnou svatební výlet v ohromných výších, kam slabší trubci ochablostí křídel a rozředěností vzduchu nemohou stačit. Ženich královské princezny zaplatí svoje ucházení životem, neboť královna při spojení vytrhne mu vnitřnosti a nyní uschovávajíc v sobě milliony spermatozoí samičích, oplodňuje jimi každé vajíčko, které sází do buňky. O nové pokolení včel jest tím postaráno — a trubci, poněvadž úkol jejich rodu se vyplnil, stávají se zbytečnými příživníky úlu. V roji nastává masakr, který Maeterlinck líčí takto:

Trubčí bitva.

Zůstane-li po svatebním výletu královny nebe ještě jasno a vzduch teplým, jsou-li ještě květiny vydatné na nektar a pyl, tak pracovnice jakýmsi ohledem neb nedbalostí vedeny, neb snad z přehnané opatrnosti, trpí ještě nějaký čas obtížnou a škodlivou přítomnost trubců.

Tito počínají si v úlu jako nápadníci Penelopy v paláci Odyseově. Hodují a baští a vedou lenivý život rozmařilých a bezohledných čestných milovníků. Soběstační a neomalení, jak jsou, překážejí práci, strkají a jsou trkáni a stojí tu blbě a důležitě, nafouknuti slepým, bezmyšlenkovitým opovržením, sami však vědomými a záludnými myšlenkami včel opovrhováni a bez tuchy rozhořčení, jež se tiše kupí a osudu, který je čeká. Aby po chuti spali, vyberou si nejteplejší kout úlu za pohov, zvedají se líně, aby z otevřených medových buněk, jež voní nejkrásněji, sáli dle libosti a znečisťovali plástve, na kterých sedí, svými výkaly. Dobromyslné dělnice pamatují na budoucnost a napravují tiše vykonanou škodu. Odpoledne až do třetí hodiny, když krajina leží v modrém letním vzduchu a vše se pod vítězným okem červencového neb srpnového slunce chvěje, vylétají na procházku. Nosí černou helmu s ohromnými černými perlami, s dvěma vysokými živými péry, kabátec z mdlého sametu se světlými perlami, kudrnatou kožešinku a čtyřnásobný, tuhý, průsvitný plášť. Při tom tropí strašlivý povyk, odstrkují stráže, překáží vtrajícím včelám a vrážejí do dělnic, které přicházejí domů kořistí obtěžkány. Mají rušné, nápadné a bezohledné vystupování nepostřádatelných bohů, kteří hlučně dávají se na cestu za velikým, obyčejnému lidu neznámým cílem. Tak svěří se jeden po druhém pyšně a neodolatelně širému vzdušnému prostoru, aby se brzy usadili na nejbližší květině a konali svůj odpolední spánek, až je večerní chlad opět probudí. Pak vrátí se ve stejném vladařském letu do úlu, naplněni stále stejným, nerozhodným úmyslem, zase k nádržkám medovým, strčí tam hlavu až po krk, napijí se jako jelito, aby pomohli trochu svým vyčerpaným silám a kráčejí pak též kopádně k lůžku, kde dobrý spánek bez starostí a snů je obklopí až ku příští hostině.

Ale trpělivost včel nesahá tak daleko jako lidí. Jednoho dne letí dávno očekávané heslo úlem a mírné dělnice stanou se soudci a katy. Neví se, kdo heslo provolá; zdá se, že vytrysklo náhle z chladného, rozumného rozhořčení dělnic a naplňuje, jak tomu chce duch jednomyslného obecního zřízení, ihned všechna srdce. Část lidu zanechá sběratelské práce, aby se věnoval úplně dílu spravedlnosti. Nestydatí lenoši, kteří v houfech sedí na medových stěnách, jsou ve své bezstarostnosti překvapeni a celou armádou rozhořčených dělnic ze spánku vytrženi. Probudí se blaženě, ale přece nejistě, nevěří svým očím a jejich podiv pronikne pozvolna jejich lhostejnost, tak jako paprsek měsíce prochází zkalenou vodou. — Představují si, že jsou obětí nějakého omylu, dívají se vytřeštěně kol sebe a jelikož vůdčí myšlenka jejich života se v jejich tlustých lebkách probudí, obrátí se k nádržkám medovým, aby se posilnili. Ale teď není již více čas májového medu, květového vína lip a jich ambrosních doplňků, šalvěje, vojtěšky a mateřídoušky. Místo volného přístupu ke krásným, plným soudkům, které své cukrové kraje otvíraly jejich ústům, naleznou kolkolem hněvné křoví vztyčených žihadel. Opar města se změnil, a místo vlídné vůně nektarové věje hořký dech jedu, jenž v tisíci kapičkách na špicích žihadel se jiskří a šíří nenávist a pomstu. Ale dříve než si vyjevení příživníci uvědomí toto neslýchané poškození svého požehnaného osudu, nežli pochopili obrat zákonů štěstí ve včelím státě, vrhnou se na ně tři až čtyři popravní ženy, pokusí se ořezati jim křídla, zadeček oddělit od hrudního koše, třesoucí se tykadla utrhnout, nohy vymknout a nalézti skulinu mezi prstenci jejich pancíře, aby tam ponořily otrávený svůj meč. Nemotorná, bezbranná zvířata nemyslí ani na obranu, nýbrž hledí uprchnouti nebo nastavují svou tlustou kůži na pršící rány. Ležíce na znaku, brání se svými silnými nohami proti rozhořčeným nepřítelkám, které nepopustí, nebo pobíhají v kruhu a strhnou houf do divokého víru, který brzo umdlí. Za nedlouho již jsou tak politováníhodni, že soustrast, která v našem srdci nikdy nebydlí daleko od spravedlnosti, nás přemůže a takřka prosila by o milost. Ale marně, tvrdé dělnice znají jen hluboký, tvrdý přírodní zákon. Ubožákům jsou křídla roztrhána, kotníky odděleny, tykadla ukousána a jejich nádherné oči, v kterých se zrcadlila nádhera květů a nevinná skvělost azurového nebe, zlomí se v bolesti a žalu smrtelného strachu. Jedni podlehnou ranám a jsou ihned od svých popravčí odvlečeny na odlehlý hřbitov. Jiní, již jsou méně těžce zraněni, zachrání se do koutů, kde úzce stlačeni sedí a jsou blokováni neúprosnou stráží, až bídně zahynou. Mnohým se podaří dosáhnouti východu a uprchnouti do prostoru, kam je nepřítelky sledují. Ale večer, když hlad a chlad je trápí, vracejí se v tlupách do úlu zpět a prosí o přístřeší. Ale i zde naleznou nemilosrdnou stráž. Druhého dne při prvém výletu odstraní včely mrtvolový kopec neužitečných obrů z prahu a s nimi zmizí vzpomínka na příživnické pokolení z úlu až do příštího jara.

Často stane se trubčí bitva ve velikém počtu kolonií jednoho včelařství zároveň. Nejbohatší a nejspořádanější dají signál k vraždění. Několik dní později následují méně zámožnější republiky. Jen ubohé a chudé kmeny, jichž královna jest stará a skoro neplodná, nechají své trubce na živu v naději, že mladá královna, kterou očekávají, bude ještě oplodněna. Pak přijde nevyhnutelná bída a celý roj, královna i trubci i dělnice sbalí se v strádající, těsně zamotané klubko a zajde v temnu úlu tiše, než napadne první sníh.

Po trestu lenochů započnou silné a blahobytné kmeny opět práci, ale se zmenšenou pílí, neboť květiny stávají se řídčími. Velké slavnosti a velké truchlohry jsou u konce. Přes to plní živné stěny k doplnění nutných zásob ještě podzimním medem a poslední nádoby se zapečetí bílou nezkazitelnou voskovou pečetí. Stavba voštin přestává, porody řídnou, úmrtí přibývá, dni stávají se kratší a noci delší. Déšť a nepříznivé větry, ranní mlha a rychlý soumrak přinášejí stům pilných pracovnic smrt před branami a celý malý národ, jenž touží po slunci, jako cikády Attiky, hledí vstříc hrozící zimě.

Člověk vzal si již podíl na žni. Každý z dobrých úlů dodal na 80 až 100 liber medu — a nejbohatší dávají až 200 — výnos to ohromného moře světla a nekonečných květinových polí, které den ode dne a květ po květu oblétaly. — Nyní pohlédne ještě jednou na národek jdoucí zimnímu ztuhnutí vstříc. Nejbohatším vezme jich přebytečné poklady a rozdělí je na nezaviněně schudlé obyvately tohoto přičinlivého světa. Přikryje jich obydlí, uzavře v polo východy, vyndá zbytečné rámy a ponechá včely jich dlouhému spánku. Tyto stáhnou se do prostředka úlu a pověsí se na plástve, z kterých během mrazů má být čerpán výnos léta. V prostředku sedí královna, obklopena svou tělesnou stráží. První řada pracovnic visí na pokrytých buňkách, na ní druhá, na druhé třetí atd. až k poslední, která slouží ostatním za pokrývku. Cítí-li se včely této vrstvy přemáhány zimou, zmizí v masse a jsou nahraženy jinými. Visící včely jsou jako temná koule, která jest medovými stěnami rozdělena a se nezřetelně pohybuje do předu i do zadu, dle toho, jak povolují buňky, na nichž visí. Neboť život včel nestojí v zimě, jak se všeobecně míní, ale tepe jen zvolněji. Chvěním svých křídel, těch malých na živu zůstalých sester slunečního žáru, dle zevní temperatury buď silnějším buď slabším udržují v zimním táboře stejnoměrnou teplotu asi jako jarního dne. Toto skryté teplo prýští z medu, který není nic jiného, než kdysi přeměněný paprsek tepla, jenž nyní vrací se k prvotní formě a jako ušlechtilá krev proudí zimním sídlem. Včely, které sedí na otevřených buňkách, podávají ho svým sousedkám a tyto podávají ho zase dále. Jde tak z ruky do ruky, z úst do úst a dosáhne konečně poslední členy roje, v jichž tisících malých srdcí žije jen jedna myšlenka a vládne jediný osud. Nahražuje jim sluneční zář a květiny, až jejich starší bratr, slunce, jednoho jarního dne nahlédne pootevřenou branou a svými vlahými zraky, pod nimiž rozkvétají fialky a sasanky, opět včely vzbudí a naznačí jim, že nebe zase oblékło modrý šat a že započal znovu nepřetržitý koloběh neunavného žití a časného, ale blaženého umírání.

Dr. J. F. Schefčík,

....věnuje se výhradně....

OČNÍM, UŠNÍM, NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM.

Úřad. hodiny: Ráno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1:30 do 5 hodin.

Úřadovna: 201-3 Masonic Temple, roh Hennepin Ave., and 6th St. So. 5-26

Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3642.

MINNEAPOLIS, MINN.

Dr. F. A. Sedláček

OMAHA, NEB.

ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street protí Hotelu Prague. Tel. Red 4612

RESIDENCE: 1451 So. 11th Street Tel. Douglas 4286.

Dopoledne Dr. Allisonem v nemocnicích.

V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpol.

V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Adolf A. Tenopír

právník a veřejný notář

Úřadovna v čísle 101 — roh 16. a Dodge, Omaha.

(Naproti Hayden Bros.)

Tel. Douglas 1103.

Též ředitel českého oddělení v

"BANKERS SAVINGS AND LOAN ASS'N.,"

spolehlivém to místě na ukládání úspor a vypůjčení se peněz na majetky. Úřadovny v čís. 101, roh 16. a Dodge ul., Omaha. 40tf

F. M. Scoblík,

český právník a obhájce.

VEŘEJNÁ PRAXE.

Security, Block - TYNDALL, S. D.

JULIUS J. ŽITNÍK,

—český právník—

403 Ware Block—15. a Farnam

Omaha, Nebraska.

PHONE'S: Bell—Douglas 1324 Ind. — A 1324

V úřadovně Abbott, Dana & Crawford. 40tf

Jos. L. Padrnos

právník a veřejný notář.

Spolehlivý zástupce u všech soudů.— Pojišťuje též proti ohni u nejlepších společností.

Tel. Douglas 4425. 14-tf

16. a William ulice, Omaha, Neb.

Jos. J. Panuška

1318 Williams ul., právě naproti Semínovu řeznickému krámu.

Pozemkové obchody v českém distriktu v Omaze, v South Omaze a v Benson. — Požární a úrazové pojištění.

ABSTRAKTY NÁROKŮ. — VEŘEJNÉ NOTÁŘSTVÍ.

Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 3 hodin odp. do 8 hod. večer. 36tf

Tel. Doug. 5737. Přijďte kdykoli večer.

C. H. Kubát,

právník a veřejný notář.

V oboru svém zkušený. Spolehlivý zástupce u všech soudů.

403 Barker Block. 15. a Farnam, Tel. Doug. 6867. Omaha, Neb.

J. P. GUTH

ARCHITEKT

Úřadovna: 516 Paxton Blk.

Telefon Red 1937

OMAHA, stf NEBRASKA.

Nejdrahocennějším pokladem

lidské bytosti jest zajisté

DOBRÝ ZRAK

Pozorujete-li, že vaše oči se kalí a váš zrak že slábne, neodkládejte a nechte svůj zrak prozkoumati u zkušeného optika. Nejlepší zárukou o úplném uspokojení při přizpůsobení brejlí jest vyjádření se sta a sta krajanů, kteří v oboru tom pomoci hledali. Graduoval jsem jednu z nejlepších škol a mimo to mám státní povolení.

A. CECHA, český optik a zlatník, 1248 jižní 13 ul., Omaha, Neb.